

Bedrageri, idet den første Køber jo ikke har til Hensigt at benytte Lejligheden, men kun har til Hensigt at tvinge andre til at betale sig et betydeligt Beløb.

Det forekommer mig, at hvis der skal lovgives yderligere paa dette Omraade, var der Grund til at gaa endnu videre med Hensyn til at beskytte de næringsdrivende. Der var Grund til at beskytte de næringsdrivende mod, at de fjernedes fra deres Lokaler af den overmægtige Kapital. Det er nemlig saaledes, at Kapitalen er stigende, Bedrifterne vokser, betydeligt, og disse store Kapitalbesiddere kaster sig over de mindre næringsdrivende og undertrykker dem og driver dem til Side. Jeg kan nævne et Eksempel. Crome & Goldschmidt, som har sin store Fabriksvirksomhed i Jylland, har pludselig besluttet at flytte sine Lagre og i det hele taget Ledelsen af Fabrikken over til København, og i den Anledning har de købt 4 Ejendomme i Citykvarteret og har opsagt de Folk, der har Værksteder og Lokaler i disse Ejendomme. De har opsagt 20 gamle velindarbejdede Forretninger, der beskæftiger 300 Mennesker. Disse 20 gamle, ret betydelige Forretninger, dels Handels- dels Industrivirksomheder, sættes nu paa Gaden. Dette sker paa et Tidspunkt, hvor det er næsten umuligt at faa nye Lokaler, og det sker til Trods for, at Crome & Goldschmidt meget godt kunde blive roligt boende i Jylland; Crome & Goldschmidt har ikke nogen særlig tvingende Grund til at komme til København netop nu. Men naturligvis var dette Firma blevet kapitalstærkere end før, og det ønsker at udvide sig, saaledes som man ser andre udvide, og saaledes som man bl. a. ser Banker udvide sig. Ganske hensynsløst gøres saa 20 Forretninger husvilde, og alle de mange Arbejdere, der er interesserede i disse gamle Forretninger, stilles vanskeligere end de har været før. Lovgivningsmagten burde tage sig af Middelstanden i højere Grad, end den har gjort det i dette Tilfælde ved at tillade, at Crome & Goldschmidt og andre store Forretninger skader Middelstanden ved at gøre dem husvilde. Det er underligt, at det sker, og at det sker med Højres Villie, for Højre fortæller jo ellers, at det interesserer sig for Middelstanden. Jeg antager, at de, der leder Crome & Goldschmidts Forretning, er gode Højrefolk, men disse

gode Højrefolk tager alligevel ikke Spor af Hensyn til de Middelstandsfolk, der staa dem i Vejen; disse bliver ganske simpelt trampet ned.

Jeg skal slutte disse Bemærkninger og kun tilføje en enkelt Ting. Den ærede Ordfører for Venstre (Birch) udtalte, at han ingen Kærlighed havde til denne Lov, og Landstinget har jo ogsaa vist, at det heller ikke elsker saadanne Love. Jeg vilde ønske, at de, der taler og tænker saadan, ikke maa faa nogen videre Indflydelse i den Rigsdag, som kommer, naar de nye Valg har fundet Sted. Thi er der et Omraade, hvor Lovgivning i høj Grad paakræves, er det i Spørgsmaalet om Boligforhold. Jeg vil ønske, at den Tid aldrig maa vende tilbage, som vi havde før Huslejeloven fremkom, da Lejerne var prisgivne Ejernes Vilkaarlighed. Jeg vil ønske, at de Partier, som omfatter Lejernes Interesser med Velvillie, de Partier, som ved hvilken Ulykke det er for fattige Folk at skulle leve under daarlige Beboelsesforhold, og hvilken Ulykke det er for fattige Børn at skulle leve i usunde og slette Hjem, maa faa Magten ved det forestaaende Valg, og at det maa lykkes disse Partier at gennemføre Love, som skaber en taaleligere Ordning af Beboelsesforholdene for det danske Folk.

Niels Petersen: Jeg skal paa mit Partis Vegne anbefale det foreliggende Lovforslag til hurtigt og uforandret Vedtagelse. Begge de ærede foregaaende Talere har henledt Opmærksomheden paa, at den tidligere § 7, § 6, første Stykke, i det foreliggende Lovforslag ganske sikkert i Henhold til den Forstaaelse, som har gjort sig gældende hos enkelte Nævn, maaske hos flere, har givet Anledning til urimelig Lejeforhøjelse. Det hedder i denne Paragraf: „Ved de Afgørelser, som Nævnet træffer, skal det gaa ud fra, hvad der efter dets Skøn vilde være en rimelig Leje under normale Forhold med Tillæg for den Stigning i Driftsudgifter, der paavises eller af Nævnet skønnes at have fundet Sted“. Det forekommer mig, at denne Bestemmelse er fuldkommen klar, og jeg forstod Venstres ærede Ordfører (Birch) saaledes, at det ogsaa var hans Anskuelse; jeg er altsaa ganske enig med ham deri. Det forekommer mig, at der ikke vil være fjerneste Tvivl